

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasájos
 nettsor egyszeri hirdetésre
 30 l. Közlemények sora 80 l.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

**Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.**

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
Kösch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 Telefon-szám 16. ::

A Széchenyi-körrel.

Budapest, 1918. március hóban.

Az EPERJESI LAPOK nemrég melegen emlékezett meg a Széchenyi-kör megalakulásának negyvenedik évfordulójáról, arról a szerény kezdetről, melyből kiindultunk akkor s a reményeinket túlhaladó eredményekről, melyeknek tanúivá lettünk.

Az Eperjesi Széchenyi-kör negyvenéves pályája csakugyan gazdag nemcsak sikerekben, hanem megszívlelendő s állandó értékű tanulságokban is.

Mi itt a központban észlelhetjük legjobban, mily jó hangzású a Széchenyi-kör neve az egész országban, mily jó a híre — főleg a Széchenyi-kör révén — Eperjesnek, mily szívesen követik az onnan jövő hívást művészek és írók egyaránt, mily elragadtatással beszél mindenki, ki ott járt, Eperjes és Sáros megye művelt társadalmáról s mennyire mintaszerűnek van elismerve Széchenyi-körünk szervezete, iránya, működése mindazok szemében, kik nem a zajos reklám, a hangzatos jelszavak s a gyakran problematikus célú pénzgyűjtés, hanem az igazi és komoly közművelődési feladatok szolgálatában állanak.

Ezt az eredményt pedig leginkább annak köszönhetjük, hogy a Széchenyi-kör mindig a város és a megye összes hazafias és művelt elemeinek egyesítésére törekedett és soha kebelében a nyelvi, vallási, politikai vagy osztálykülönbségeknek, ellentéteknek, türelmetlenségeknek helyet nem adott. Hatalmas tényezője volt az összetartásnak, egyetértésnek, egységnek, amely nélkül nemes és nagy célokat nálunk, hol a szellemi élet úgyszólván túlságosan összponto-

sítva van a fővárosban, a vidék aránylag gyöngye erőivel megvalósítani nem lehet.

Ehhez a következetesen és híven követett elvéhez kell Körünknek, kell eperjesi és sáros megyei értelmiségünknek ezentúl is ragaszkodnia, ha a közművelődés céljait az eddigi sikerekhez méltón akarja munkálni s emellett helyi társadalmunk fajsúlyát más vidékekhez és vidéki központokhoz viszonyítva fenn akarja tartani.

Sem politikai változásoknak, sem változó jelszavaknak ezt az összetartást és következetes munkát megzavarniok nem szabad. Alkotmányos államban változhatnak a szereplő egyének, irányok, pártok s ezek változása kihathat a vidéki közéletre is, de azokra az elvekre, amelyek a Széchenyi-kör felépült s melyek működését irányítják, ezeknek a változásoknak kihathatniok nem szabad.

Olyan kormányzat és olyan uralkodó politikai irány Magyarországon nem képzelhető, mely ne kívánná a hazafias szellemű művelődés, a magyar nyelv, az ismeretek terjedését s ne kívánná az e célra legalkalmasabb tényezők kivétel és különbség nélküli fölhasználását, azok buzgó, kölcsönös bizalmon alapuló, egyetértő együttműködését.

Ellenben a viszonyok változásával, a társadalmi fejlődéssel, sőt éppen az elért eredmények következtében bizonyos tekintetben változhatnak és változnak is azok a feladatok, melyek a társadalom közművelődési tevékenységére — tehát a Széchenyi-körre is — várnak; változnak, amennyiben szaporodnak, tágulnak, sokszorozódnak, fontosságuk és sürgősségük tekintetében esetleg helyet cserélnek.

A Széchenyi-körnek oly eleven, élet-

teljes, ruganyos szervezettel kell bírnia s gyökereivel és ágaival annyira belé kell nyúlnia társadalmunk minden rétegébe és körébe, hogy ezeket a feladatokat mindig akadálytalanul beilleszthesse munkakörébe s a fölmerülő szükségletek kielégítésében mindig első legyen.

Nem szabad senkinek, ki a társadalmi közművelődés munkájára hivatottságot érez, kívül maradnia a Körön, de nem szabad azt sem megengedni, hogy oly feladatok, melyek a Kör tevékenységi körébe beillenek, annak mellőzésével más tényezők által oldassanak meg. Egy vidéki város és megye társadalmának csak gyöngítésére szolgálhat az, ha új feladatok számára mindig új kereteket és központokat alkotunk, az erőket szétforgácsoljuk, a bevált intézményeket háttérbe szorítani hagyjuk.

Mialatt e sorokat írom, kezembe kerül az EPERJESI LAPOK egyik februári száma; érdekléltem benne a lelkes cikket egy eperjesi múzeum létesítése érdekében, mely engem is nagyon rokonszenvesen apostrofál. Ez is oly feladat, amelyet csak a Széchenyi-kör által s csak annak keretében oldhatunk meg. A dolognak tagadhatatlanul nehézségei is vannak; főképp azért, mert a szép és gazdag birtokai „megyei” múzeum megbontása nem kívánatos, s ezenkívül a történelmi ihletet terjesztő Rákóczi-ház megszerzését e célra — melylyel pedig az Országos Tanács is foglalkozott — elszalasztottuk. Talán valami szélesebbkörű alkotásra, egy „kulturház”-ra gondolhatnánk, melyben múzeum is fejlődhetnének, mely a Széchenyi-körnek is otthont adna s középpontja volna Eperjes összes közművelődési törekvéseinek. Az eszme

TÁRCA.

A „körücsény”.*

Írta: dr. Horváth Ödön.

Oh gyermekkor!...

Tündér korszaka az életnek!... Tündérmeséje Te, a legédesebb visszaemlékezésnek!...

Minél távolabb jutunk Tőled: lelkünk mintha annál inkább közelednék Hozzád?! Örömjajog emlékeid mintha annál gyakrabban és annál erősebben érintenék lelkünknek húrjait!...

Csakugyan igaznak kell lennie annak, hogy a szerves lények egész élete valóságos körfutásban folyik! Minél inkább közeledünk életünk vége felé: mintha annál inkább érdekelnének az élet kezdő éveiben lelkünkben elraktározott varázslatos képek!... Mintha az életküzdelmeknek s az életcsalódásoknak lelkünkbe szűrődött sötéteje, annál kedvesebbé, kívánatosabbá, szükségesebbé tenné számunkra mindazt a ragyogást, azt a tündöklő fényugárt, mindazt a tarka virágszínt és kábító virág-

* A Huszton megjelenő NAGYÁOBÓL (f. év 11. szám) közöljük egykori főszerkesztőnk s állandó munkatársunknak ezt a színes kis rajzát.

illatot, amely a gyermek-emlékek örömeivel lopódzott valamikor belé!...

Még alig csókolták fel a kora tavaszi napnak sugarai az ódon huszti várnak homlokáról és vállairól a hófoltokat, még alig köszöntött be a tavaszi olvadásnak az az időszaka, amely az alkonyat beálltával és a nappali zajnak az elültével sokszor oly félelmetesen hallhatóvá tette a megáradt Tiszának távoli zúgását s még alig kezdtek egy kissé sárgulni a Huszti vízének partján álló fűzfabokrok vesszőszálai: már féltő örömmel vártuk az időt, amely elhozza a Crocus-nak, a „körücsény”-nek rövid, de feledhetetlenül bájos korszakát!

Még egészen csuszamlós, sikamlós volt a vároddal, mikor ott, a régi róm. kath. temető irányában már fel-felrándultunk a meredek „kis-út”-on a romokhoz. Ez a „kis-út” csaknem egyenesen vágott neki a mogyoró-bokrokkal benőtt s ezek gyökereivel befutott hegyoldalnak. S odafent a romoknál — melyeknek erről az oldalról a temetőknél mutatkozó csillagsáncok a legszebben tüntek szemünk elé — egy beszakadt alacsony nyiláshoz ért fel, amelynek közelében a sötétlő, rejtelmes üregekben oly

sokszor izgult szívvel kutattunk régiségek után. Dehogy is mentünk volna ott a kényelmesen kanyaruló nagy-úton!? Hiszen itten, a mi kedvenc útunkon jobban élénk sivitott a hűvös tavaszi szél s inkább megfenyegetett a felröppenő varjak károga és vércsék vijjogása!... Ez sokkal nagyobb „dicsőség” volt nekünk!...

Az alacsony bokrok de sokszor megtépdesték ruháinkat, végiglegyintették és megkarcolták pirosuló orcáinkat s megcibálták csapzott hajunkat is, mintha védeni akarták volna előlünk — lármás kis rabló-csapat elől — azokat a szebbnél-szebb tavaszi virágokat, amelyek — a kikelet leheletére — csakhamar ott nyiladoztak a bokroknak alján, az összegyűlt száraz levélrétegen is keresztül ütve kis fejcskéiket. Mindegyiknek legelrejtettebb lakóhelyét is jól ismertük. Biztosan tudtuk felkeresni és megtalálni valamennyit! Az áttelelve is itt-ott zöldnek maradt levelek mellett csakhamar megjelentek az igénytelen kis Corydalis-nak, a Primálá-nak, a Scyllá-nak, Anemone-nak, Helleborus-nak és majd az Orobus-nak szebbnél-szebb virágocskái s nem volt nagyobb boldogság, mint bokrétába szedni s hazavinni azokat, gyönyörködésére azoknak a feledhetetlenül

mindenesetre megérdemli, hogy vele foglalkozzunk.

Újabb nagy erővel hódít a demokrácia jelszava. Nagyon helyes és egyáltalán nem új jelszó és cél, amelynek megvalósítása csak mindnyájunk közreműködésével lehetséges s amely nem szolgálhat csupán eddigi érvényesülni nem tudott elemek érvényesülésére és érvényesülésre hivatott elemek félretolására.

A valódi demokrácia nemcsak jogok kiterjesztéséből áll, — még kevésbé olyan jogfosztásból, aminőnek most Oroszországban tanúi vagyunk, — hanem áll mindennek előtt és mindennek fölött a műveltség terjesztéséből, ami által egyedül közelíthető meg az oly egyenlőség, amely nem a nyomorúságban és elvadulásban egyesíti az embereket.

A műveltségnek ez a széleskörű, demokratikus terjesztése legfőbb és legnemesebb célja a Széchenyi-körnek; ma egyúttal legfontosabb és a kor irányának leginkább megfelelő, amelyet azonban csak úgy érhet el, ha mind szélesebb körökre kiterjedve, mégis mindig megtartja egységét, erős eleme marad az összetartásnak a közélet széthúzó főekvései közepette is és amellet megőrzi vezetőszerepét annak a hazafias magyar értelmiségnek, mely megalkotta és fölvirágoztatta.

Berzeviczy Albert.

Annexzió Sáros rovására?

(M...sz.) Kassa sz. kir. város tanácsa megküldte lapunknak a *kassai műgyetem* létesülése érdekében készült memorandumot. A terjedelmes emlékirat, mely gr. Apponyi Albert vall.- és közokt.-ü. miniszterhez van intézve, igen nyomós érveket hoz fel a kassai műgyetem mellett és Sárosvármegye szempontjából — ha már Eperjes e kérdésben szóba nem jöhet — előnyt látnánk benne, ha a második műgyetem felállításának kérdése Kassa javára dőlné el.

De van ennek a kérdésnek egy mellékhatása, mely már Sároset s kivált Eperjest igen közelről érinti. Szőnyegre került ugyanis a selmeczbányai bányászati, kohászati és erdészeti főiskolának Selmeczbányáról való elhelyezése, mert maguk a főiskola élén álló tanerők konstatálják, hogy Selmeczbányán a főiskola nincs jó helyen. A selmeczbányai bányászati és erdészeti főiskola küldöttsége,

élén Kövesy Antal főiskolai rektorral, márc. 16-ikán Kassára érkezett s a Felsőmagyarországi Mérnökegyesület közgyűlésén Kövesy rektor kijelentette, hogy legfőbb óhajuk, hogy Kassa műgyetemet kapjon, ezt megelőzően azonban a selmeczbányai bányászati, kohászati és erdészeti főiskola Kassára helyeztessék át, mert Kassa az iskolák elhelyezésére minden tekintetben alkalmasabb, mint Selmeczbánya.

E tárgyban a Kassán megjelenő FELSŐMAGYARORSZÁGI Richter György m. kir. s.-erdőmérnök tollából cikket hozott, melyből kivesszük a következő passzusokat: „Hogy Selmeczbánya az erdészeti főiskolának nem felel meg, hogy sem az erdészeti oktatás, sem a leendő új generáció testi és szellemi fejlődése szempontjából nem alkalmas hely — az bizonyos. Hiszen a legjobban erről az ide érkező tanárurak vannak meggyőződve s mindenki, aki Selmezen nyitott szemmel élt. Ezzel szemben Kassán minden megvan, hogy a fiatal ember sok mindent láthasson, ami az életben előfordul, amire neki később szüksége lesz. Van járásbíróház, törvényszék, tábla. Van katonaság, püspökség, van vármegyei és városi közigazgatás, van sporttelep, van gőzfürdő, van színház, vannak könyvtárak és van főleg sok-sok intelligens familia, ahol szívesen fognak törődni a nagyobb részt jó családból származó, de az erdészetet sajátos viszonyai folytán a szülői otthont alig ismerő fiatalemberekkel. Meg kell őket védenünk a hirheft selmeczi tivornyázásoktól, miknek főoka az, hogy szabad idejüket Selmezen a hallgatók mással akarva se tölthették el. Nemcsak az erdészeti főiskolát, hanem a *tótsóvári erdőhivatalt is Kassára kellene helyezni.*”

Hát ez már mélyen belevág a mi húsunkba. Nem tudjuk egyelőre megállapítani, vajjon Kassa város intéző köreinek szándékát tolmácsolja-e az említett cikk, vagy az csak a segédmérnök úrnak saját külön okvetetlenkedése. Annetálni akar Sáros rovására, mintha csak Abauj-Torna győzelmes hadjárat után békét diktálhatna Sárosnak. Pedig mi a szomszéd vármegyével békességben élünk. De még szép a cikkező úrtól, hogy csak az erdőhivatalt tette át Kassára, hiszen egy füst alatt megtehetné volna azt a bányahivatallal, a sóbányával, Szigorddal, Aranybányával, a dubniki opálbányával, Simonkával is. Az egész kincstári erdőrengeteggel. Mindezt egyszerűen áthelyezhetné volna valahova — Bankóra.

Lássuk tovább, mivel indokolja az áthelyezést. „Mert az erdőgazdaságilag hatalmasan kifejlődött erdőhivatalnak itt volna a természetes helye. Ez a természetadta központja azon területnek, amely a tótsóvári erdőhivatal kezelése alatt áll. S ez a hivatal csak néhány régi, rozoga kincstári épület kedvéért van Sóváron. És semmi másért. Kassáról mint központból volna a legkövetesebben ellenőrizhető az összes e hivatal alá tartozó erdőgazdálkodás, mert vasúttal mindegyike innen közelíthető meg a legkönnyebben s így minden üzemi intézkedés innen gyorsabban történhet meg; tehát jól felfogott kincstári érdek és haszon egyenesen kívánja a tótsóvári erdőhivatalnak Kassára helyezését. Mert Tótsóvár, mint félreeső hely, a fejlődésében hatalmas kibontakozó erdőhivatal működésében még hatalmasabb akadály. Ha ez az áthelyezés megtörténne, úgy Kassa az összes szóba került városokat erdőgazdasági és tanulmányi szempontból messze fölülmulná. Hiszen a főiskolai hallgatóknak alkalma nyílna tanulmányaik közepette erdészeti direktiót, erdőrendezőseget, építészeti seget látni és sok mindent, ami gyakorlati kiképzésükhöz nélkülözhetetlen s amit Selmezen nélkülöznek. Azután a vasúti összeköttetések folytán könnyen tanulmányozhatnák a kezelést is, úgy a délibb fekvésű diósgyőri kerület erdőgazdálkodásaiban, mint az északabban fekvő többi erdőgazdálkodásokban. A Tátra is közel van!”

Nem szándékunk a segédmérnök úrral polémiába bocsátkozni, bizonyosan szem előtt tartották a jól felfogott kincstári érdeket az intéző szakkörök annakidején, amikor az erdőhivatalt Tótsóvárt felállították. A felhozott érvek helyt nem álló volta szembeötlő. Tótsóvár — félreeső hely, holott az eperjesi nagyállomás egy kilométernyire esik Tótsóvártól.

Érdekes, hogyan végez a többi konkurrens várossal. „Kolozsvár se alkalmas hely, mert Kolozsvárról a kolozsvári erdődirekciónokosságai nehezen és körülményesen közelíthetők meg. Egyetlen egy hely van s ez Temesvár, amely e téren Kassával felveheti a versenyt. De ha a tótsóvári direktiót Kassára helyezik, úgy a szakoktatás szempontjából és a gyakorlat szempontjából Kassa messze fölébe kerül Temesvárnak azzal, hogy kincstári erdőigazgatási központtá lesz! Temesvár ezzé sohasem lehet!”

Lám, lám, hát Kassa csak akkor kerül fölibe Temesvárnak, ha a tótsóvári direktiót

Kedveseknek is, akiknek előregedett lábai már az ilyen messzire szóló kirándulásokat nem engedhették meg és akik mégis szintén olyan megifjodást éreztek a tavasznak eljövételén!...

Egyetlen tavaszi virág sem volt azonban olyan, amelynek jöttét türelmetlenebb epedéssel vártuk volna és amelynek a megérkezését jobban tudtunk volna örvendezni, mint a „kőköröcsény”-nek! Ezt lestük reménykedve s vágyakozva! Ha a messze erdőből fát fuvarozó kocsisal találkoztunk, avagy ha gyermeket láttunk, aki a vár oldaláról vagy pedig még távolabbról jött haza, az volt az első kérdésünk, hogy nem látott-e már és nem szedett-e még „kőköröcsény”-t? ... És ha a leemelt kalapok mellől, örömmel nyújtott kezünkbe, pár igénytelen szálcaska került, vagy méginkább ha az iskola-épület előtt álló padnak a lábainál észrevettük már az első eltépett, elhervadt, eltaposott lilaszínű szirmocskát, amelyet az azokkal csereberélő, azokat egymásnak ajándékozó kis emberek véletlenül hullattak el: akkor tudtuk, hogy itt van a mi legdrágább virágunk, itt van a mi legdrágább barátunk, itt van a mi legdrágább időszakunk!...

A házi kertekben alig akadt belőlük egy-kettő! De a „nagy”-kertekben: ott már tudtuk,

hol kell keresnünk ezeket is!? Különösen az egyikben, ott a vár oldalán levőben, a méhes közelében — ahol a téli álomra titokzatosan elrejtőzött vörös pillangóknak legelsőit láttuk a tündöklő napsugárban —, mindjárt a hatalmas szilvafák tövével, tudtuk a biztos helyeket! És csaknem nap-nap mellett lestük, hogy a sárgászöld levelek miképpen bújnak elő a porhanyóssá vált föld alól s miképpen fejlődnek?! Már a bimbó is csakhamar előtűnt. Azután egyszerre, szépen bezárva levő szirmaival, parányi hosszúságú álló-körte alakot mutatva, előbukkant az egész kis virág! És mi már tudtuk, hogy holnapra szét fognak nyitni a bájos kis lilaszínű kelyhecskék s bennük ott fognak tündökölni a sárgás, foszlányos, finom kis porodák, melyekről talán azt hittük, hogy ezek is megannyi külön kis lényecskék, melyeknek — mint a jó testvéreknek — szintén csak a szeretetben és békében kell élniök egymással szakadatlanul!

S ekkor azután megteltek a gomblyukak, a kalap-szalagok s a lányok övei a kis virágok egész seregével! A kalapokat köröskörül ezekkel raktuk tele. De leginkább szerettük azt, ha egész vékony, egyenes kis fagalyacskákat hosszában meghasítva, a leszedett virágokat

jobbról és balról ennek a szétválasztott részei közé rakhattuk gondosan, úgy hogy a szép, dús virágkelyhecskék kétoldalt tömötten állottak kifelé és a kis galy meghasított szálaikat azután a végükön összekötve, a fel nem hasított részt fogantyúnak használván: büszkén úgy hordottuk azt, mint talán a mesetündér udvarában használatos díszesebb legyezőket, amelyeknél varázslatosabbat igazán már nem tudunk elképzelni sem! Kinek minél nagyobb, hosszabb volt ez ilyen „kőköröcsény”-füzere, annál nagyobb volt a büszkesége és dicsősége is!

S mikor reánkborult ennek a „kőköröcsény”-korszaknak a teljessége és itt-amott már hervadó szirmok kezdtek már beszélni arról a szomorúságról, hogy ez a korszak sem lehet örökké tartó: akkor, mintegy utolsó tobzódásra, a vár oldalán keresztül, nekiindultunk a „Dubravá”-nak is. Ott a felséges mohok díszébe öltözött öreg fáknak a lábainál olykor igazán lilaszínű volt az egész föld!... Mohón szedtük és szedtük a kis virágokat! Sokszor nem is tudtuk rendes bokrétaiba avagy hasított vesszőjű legyezőbe kötni őket. Csak zsebkendőink és kalapjaink teltek meg az édes kis tavaszi hírnökök egész seregével, amelyek ilyenkor, nagy tömegükben valami olyan feledhetetlenül sajátos fűszeres

rel indokolja az áthelyezést. A világ hatalmasan kifejlődött volna a természetes helye. A központja azon területnek, amely az erdőhivatal kezelése alatt csak néhány régi, rozoga erdő van Sáván. És semmi központból volna a legérthetőbb az összes erdőhivatali munkásság, mert vasúttal elérhető meg a legkönnyebben üzemeltetésre innen; tehát jól felfogott az erdőgazdálkodás kívánja a Kassára helyezését. A félrehozott erdőhivatali munkásság akadály. Ha ez lenne, úgy Kassa az összes erdőgazdálkodási és tanulmányok központja lenne. Hiszen az erdőhivatali munkásság a Kassára helyezését. A félrehozott erdőhivatali munkásság akadály. Ha ez lenne, úgy Kassa az összes erdőgazdálkodási és tanulmányok központja lenne. Hiszen az erdőhivatali munkásság a Kassára helyezését.

Azt írja tovább a s.-mérnök úr: „Felkérem tehát Kassa város közönségét, tanácsát, polgármesterét, Abaúj-Tornavármegye alispánját, jelenlegi főispánját és a város országgyűlési képviselőjét, hogy minden lehető lépést tegyenek a jövő erdészeti érdekében, hogy az erdészeti főiskola és a tótsóvári m. kir. erdőhivatal Kassára kerüljön.”

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

megkapja? De hát akkor fordítsuk meg a nyársat! Eperjes városának éppúgy van meg minden előfeltétele az erdészeti, bányászati, kohászati főiskola befogadására, mint akár Kassának; a tábla kivételével valamennyi intézmény, amit cikkemben felsorol, megvan Eperjesen is. S Eperjesnek is van sok-sok intelligens familiája s van fejlett társadalmi élete, és van Széchenyi-köre. S ami szerinte Kassát fölibe helyezné más városnak, ha a tótsóvári erdőhivatalt megkapná, — hát ez épp a legnagyobb érvelés — Eperjes mellett, lévén Tótsóvár a valóságban csak külvárosa Eperjesnek. Minthogy a hegy nem akart Mohamedhez menni, elment Mohamed a hegyhez; a tótsóvári uradalom sem megy Kassára, jöjjön a főiskola Eperjesre. Kassa megelégedhetne talán a műegyetemmel?

Hát a háztűznézésen járó selmecbányai professzor urakat meginvitáljuk Eperjesre, hadd ismerkedjenek meg ezzel a leányzóval is, van ez olyan jó parti, mint más.

Azt írja tovább a s.-mérnök úr: „Felkérem tehát Kassa város közönségét, tanácsát, polgármesterét, Abaúj-Tornavármegye alispánját, jelenlegi főispánját és a város országgyűlési képviselőjét, hogy minden lehető lépést tegyenek a jövő erdészeti érdekében, hogy az erdészeti főiskola és a tótsóvári m. kir. erdőhivatal Kassára kerüljön.”

Hát mi viszont Sárosvármegye és Eperjes város intéző köreit s a megye képviselőit arra kérjük, hassanak oda, hogy a selmecbányai erdészeti, bányászati, kohászati főiskola Eperjesre kerüljön, itt lesz méltó helyén.

A hadiadókról.*

Irta **Frimmel Gyula** p.-ü. s.-titkár. (Folyt.)

De hát azt kérdezhetik tőlem, miért tartunk fenn egy olyan rendszert, mely ideálisnak éppen nem mondható, miért tartjuk azt fenn, különösen akkor, ha annál jobbat is ismerünk? Erre, mélyen tisztelt hölgyeim és uraim, csak az a válaszom, hogy az adóztatás terén is fokozatos a fejlődés, ugrásszerű változásokat sem az állam gazdasági berendezése, a pénzügyek adminisztrációja meg nem bír, sem az adózó polgár gazdasági berendezése meg nem bír. Úgy vagyunk evvel, mint az a háztartás, mely több jövedelmi forrás jövedelmére van bízva, mely jövedelmek egyike könnyűszerrel,

* Felolvasta szerző a febr. 26-ikán rendezett vitaestén.

illatot leheltek! Ha aztán még időnk akad: már ottan, ismét a vároldalon, az „oroszlán”-nél, egy-egy horpadó sírhant mellett ütöttük fel virágrendező s bokrétabaszedő tanyánkat, s ekkor bőven jutott az elhagyott, szegény, régi sírnak is a tavaszi dísznek megmaradt tömegéből, — az új életre való kelésnek ebből az édes jelképezőjéből!

Odahaza pedig előkerültek a pohárszékek metszett üvegű díszes poharai és sokszor egész nagy, széles tányérai, s friss vízbe raktuk a messziről hozott bájos virágocskákat, hogy velük együtt oda — a gondokat nem ismerő gyermekszobába — belecsempésszük magát a tavaszt s ennek legédesebb idejét: a „kőköröcsény” korszakát!

Óh gyermekkor!... „Kőköröcsény-korszaka” az életnek!... Te, tündérmeséje a legédesebb visszaemlékezésnek!...

élvezettel kereshető meg, másika csak verejtékel, önmegtagadással s mégsem mondhat le az egyén azon jövedelemről, melyet hajlamának gúzsakötésével, egyéniségének megtagadásával tud csak produkálni, nem mondhat le róla, mert ezen jövedelemrészre is szüksége van, hogy képes legyen, anyagi egyensúlyát fenntartani.

Ha vizsgáljuk azt az anyagi erőfeszítést, melyet az állam a háború tartama alatt tesz, ha a felhasznált anyagi eszközök összegét vesszük számításba, mindjárt magyarázatát kapjuk közelebről is annak, hogy a tárgyi adóztatás útján, a hozadéki adók révén befolyó jövedelmeket miért nem ejtheti el az állam sem, sőt azok fokozására kénytelen olyképen, hogy jelenleg törvényjavaslat is fekszik az országgyűlés előtt, mely az érvényben lévő hozadéki adók kulcsát, illetve tételét, az amúgy is elég magas házbéradó, valamint az I. és IV. oszt. kereseti adó és betéti tőkeamatadó kivételével, 60%-al szándékozik felemelni.

A háború első 30 hónapjának költségeiről a pénzügyminiszter két ízben nyújtott tájékoztatót a képviselőházban, a háború második esztendejének elején, amikor a magyar állam háborús költségeit havonként 4–500 millió koronára tette és a háború harmadik évének elején, amikor a magyar állam háborús költségeit havi 650–700 millió koronára becsülte. Ezen adatok alapján a magyar államháztartás első 30 havi háborús költsége 18–20 milliárdra rúg.

Ezen rendkívüli költségeket az állam természetesen folyó bevételeiből nem fedezhette, tehát kölcsönökhöz folyamodott, adósságokat csinált. Ezen kölcsönök négy kategóriába oszthatók: Az elsőbe tartoznak a hadikölcsönök, a másik kategóriába az Osztrák-Magyar Banknál felvett váltó-, lombard- és adóssévkölcsönök, a harmadikba a németbirodalmi konzorciumnál felvett váltókölcsönök, az ú. n. valutakölcsönök, végül a negyedik kategóriába tartoznak azok az előlegkölcsönök, amelyeket a kormány bécsi, illetve a budapesti bankoknál felvett.

A háború első 30 hónapjában kibocsátott öt hadikölcsön 85 milliárd koronát szolgáltatott. Az Osztrák-Magyar Banknál való eladósodásunkra nézve ugyancsak a háború első 30 hónapjára az osztrák államadóssági bizottság mutatót ki, ennek a kvóta arányában megfelelő magyar rész 36 milliárd korona. A Németbirodalomban felvett kölcsönök Magyarországra eső része 610 millió márka. Vagyis valutakölcsönként, Németországgal szemben, ily összeggel adóssodtunk el. A bankoknál való eladósodásra vonatkozólag nincsenek adatok publikálva, ezek összege nem ismeretes.

Ilyformán a háború első 30 hónapjában Magyarország látható eladósodása kitesz kerek 13 milliárdot. A régiebb időkből származó adósságokkal együtt Magyarország teljes eladósodása a háború 30-ik hónapjában körülbelül 25 milliárd koronát tett ki, mely után az évi kamatszükséglet egymaga több 1 milliárd koronánál. Ha ehhez most hozzászámítjuk az államháztartás ismétlődő évi költségét, úgy megkapjuk azt a horribilis számot, mely az utolsó állami költségvetésben egyévi előrelátható kiadásként van előirányozva s melynek összege 3 1/2 milliárdot tesz ki. Csak összehasonlításképp jegyzem meg, hogy az első magyar állami költségvetés 1868. évben 246 millióról szólt, 1899-ben értük el az 1 milliárdot, rövid 14 év

után 1913-ban 2 milliárdot, mely most a háború alatt 3 1/2 milliárdra növekedett.

Az állami szükséglet ily ugrásszerű emelkedése mellett természetesen az állam nemcsak hogy nem nélkülözheti, hanem még fokozni is kénytelen azon jövedelmeket, melyek a hozadéki, tárgyi adózás nem éppen ideális rendszere mellett folynak be. (Folyt. köv.)

Néhány szó az ifjúság nemi felvilágosításáról.

Irta: **Remenyik Lajos.**

Már jóval a háború kitörése előtt, országosan megindult a mozgalom, mely az ifjúságnak a nemi életre vonatkozó felvilágosításában nyert kifejezést. A fővárosból indult ki és végigjárta az egész országot anélkül, hogy egységes nézet alakult volna ki.

Még ma is ott tartunk, hogy szükséges-e a felvilágosítás? kinek legyen feladata? és mikor kezdődjék a felvilágosítás? A tanácskozásokon orvosok, tanárok, apák vettek részt, tehát a leghivatottabb tényezői az ifjúság erkölcsi vezetőinek és öreinek, s mégsem jutottak egy közös megállapodáshoz, amelynek alapján szabályszerű — dogmával lehetne a kérdést teljesen megoldottnak elfogadni.

En úgy gondolom, hogy míg e fontos kérdést „nemi felvilágosítás” alakjában tárgyalják, addig nem is jutunk végső eredményhez, mert itt nem „felvilágosításra”, hanem „óvó-intézkedésekre és irányításra” van szükség.

Vajon a tanácskozó urak közül jutott-e csak egynek is az eszébe az ő 15–20 év közötti életkora? Emlékszik-e arra az időpontra, amikor minden felvilágosítás nélkül elpirult, ha egy neki tetsző hölgyikével találkozott. Emlékszik-e azokra a gondolatokra, amelyek akkor támadtak, amidőn nemi tudatára ébredt? Tudja-e emlékezetében felsorakoztatni azokat a vágyakat, amelyek nemi életének tudatára ébredésekor keletkeztek? Itt jutnak holtpontra, és innentől kezdve kiutat nem találnak.

Hogy szükséges-e a nemi felvilágosítás, arra határozott *nemmel* felelek.

Nemmel azért, mert ezt a kérdést az ember természetes fejlődésének törvénye oldja meg. Amint elérkezik ahhoz a korhoz, melyben nemi ösztöne jelentkezik, máris tudatában van nemi rendeltetésének, s ezen rendeltetést nekünk nem *felvilágosítással*, hanem *irányítással* kell megoldásához vezetni.

Írányt kell szabni a nemi élettel kapcsolatos azon utaknak és módoknak, melyeken haladva egészségét nem veszélyezteti s így magának és utódainak egészséges verét megőrizheti. *Óvni kell* az ifjút már gyermekkorában azon rossz szokásoktól, melyek a nemi élet kifejlődését siettetik. Kezeit ne tartsa a nadrágzsebében, ágybanfekvéskor kezeit a takaró fölé helyezze stb., olyan elemi követelmények, melyekhez nem kell orvos, nem kell tanár, hanem az apának, az anyának jó nevelési és ápolási érzéke.

Hogy mikor, mely életévben jut el az ifjú nemi tudatára, arra nincs megállapított időpont. Azonban a szülő örökös szeme ezt az időt is hamar észreveszi. A jelekből: gyermekének nyugtalan viselkedéséből, türelmetlenségéből, a másik nem irányában szokatlan pillantásából, sóhajaiból, egy-egy eláruult vágyából azonnal megismerheti, hogy itt az idő, amikor a szülő, a tanár irányító ténykedése megkezdődhetik. A lányokat az anya, a nevelőintézet; a fiúkat az apa, az iskola irányítsa és óvja mindazon bal lépésektől, melyek erkölcsi és fizikai életére károsan hathatnának.

A 18-éves ifjakat pedig az intézet orvosa tanítsa meg az óvatos nemi életre, tárja fel leplezetlenül a rendetlen nemi élettel járó káros következményeket s adjon recipét arra, ha a baj jelentkezik, miképpen gátolhatja meg annak további terjedését.

Így gondolnám az ifjúság óvását meg-

**CSEMEGÉK, CUKORKÁK
LEGJOBB MINŐSÉGBEN**

KLEIN JENÓNÉL

**BODEGA
FÜTCA : TELEFON
46. SZ. : 162. SZ.**

oldhatónak, anélkül, hogy telelarmáznók vele a világot.

Nem tartom helyesnek azt a módot sem, hogy a férfinenem levőket hermetice elzárják a nőnemen levők társaságától. Sőt minél több és gyakoribb alkalom van, annál inkább siessünk elősegíteni a találkozás lehetőségét, mert a gyakori együttléttel bizonyos tartózkodásra, figyelemre, illemre szoktatja az ifjút, s a megszokás közönné válik s így vágyakat ritkán támaszt. A gimnáziumoknak azon rendszere, hogy egy tanteremben fiúk és lányok együtt tanulnak, bizonyára csökkenti a két nem egymás iránt lángoló vonzalmát.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiárkvák alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. márc. 19-ikéig a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 82,718-91
Kádas Miklós héthársi főszolgabíró útján a járásában dolgozott, de felosztott munkásosztagnak nem kézbesíthető díja	27-—
Az Eperjesi Bankkegylet adománya (Ezzel eddigi adományai 2200 koronát tesznek ki.)	1000-—
Rojkovich Tivadar litinyei g. k. esperes február havi gyűjtése	16-08
Szavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző útján: gergelylakai cukorkiosztás feleslege	7-—
Ifj. Körtvélyessy Ádám (Eperjes) útján: Hajtovik József adománya	10-—
kisebb adományok	5-80
Szavniczky Imre szentmihályfalvai körjegyző útján: Megyei község	20-10
Velgosz István raszlaviczai körjegyző útján: Tótraszlaviczai község közönsége a fémbevéltásból eredő összeg címén	46-60
Wischn Győző sárosbogyósi körj. útján: Mitro András sárosbogyósi lakos adománya	7-40
Fabulya András felsőmérki lakos adománya	6-—
Spillenberg Barna giráltyi főszolgabíró útján: Schrenk Ferenc giráltyi lakos	50-—
Gurkó József berzeviczei körj. útján: Babicza Józsefné berzeviczei lakos adománya	10-—
A m. kir. honv. minisztérium Hadsegélyező Hivatalának március havi adománya	1000-—

Összesen: K. 84,924-89

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt *adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért* — a hadiárkvák nevében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. márc. 19. DR. MÁRIÁSSY BÉLA s. k.
Sárosvárm. árvászekének elnöke

Az eperjesi hadiárkvák alapjára a következő adományok érkeztek:

Kellner Vilmos műtáros a képtárlati jegyekből befolyt	263-—
Ilykovich Adolf felülfizetése	20-—
Bárkány Leo adománya	10-—
Összesen	293-—

A gyűjtés eredménye 1918. évi március 23-ikán K. 65,568-69
Eperjes, 1918. március 23. MAGYAR JÓZSEF, h. polgármester.

Az alumneumnak. Az eperjesi kir. kath. főgimnázium róm. kath. szegény tanulóit segítő egyesület javára a Sárosvárm. Takarékpénztár 200, az Eperjesi Takarékpénztár 100, az Eperjesi Bankkegylet 100 s az Eperjesi Villamvilágít. és Erőátv. r.-t. 50 koronát adományozott, mely szíves adományokért ezúton is hálás köszönetet mond az egyesület igazgatóságára.

Az árvaháznak. Az Eperjesi Bankkegylet 50 koronát adományozott a Sárosvárm. Jót. Nőegylet Erzsébet-árvaházának, melyért hálás köszönetet mond az elnökség.

A népkönyháznak. Szinyei Merse István úr önmaga néhai Sztankay Lászlóné úrasszony elhúnyta alkalmából koszorúmegváltás címén 50 koronát adományozott az Eperjesi Izr. Nőegylet népkönyhájának, melyet hálásan köszön az elnökség.

A Katona-otthon újabban a következő adományokat kapta: Eperjesi Bankkegylet 100, Eperjesi Takarékpénztár 50, Sárosvármegyei Takarékpénztár 50, Eperjesi Villamvilágítási részv.-társ. 30 kor. és 25% árendemény a mindenkori fogyasztásnál, Evang. polg. leányiskola gyűjtése 10, Agoston Károly 4, Vandrák Vilma 3, összesen 247 kor., Klór nővérek pedig 40 kötet könyvet voltak szívesek az Otthon könyvtárának adományozni. Amidőn a Katona-otthon vezetősége a szíves adományokért ezúttal is hálás köszönetet mond, ismételten kéri lapunk olvasóit s városunk egész közönségét, legyen szíves adományával a Katona-otthont támogatni. Adományokat szívesen közvetít lapunk kiadóhivatala.

SZÉCHENYI-KÖR.

A Kör negyvenéves jubileuma. Március 24-ikén lesz negyven esztendeje, hogy dr. Berzeviczy Albert a vármegyei elnök előkelő közönség jelenlétében felolvasást tartott arról, vajjon szükség van-e Széchenyi-körre s milyen a Széchenyi-kör jövőjéről hivatása, működése, hatásköre. Nagynevű Védnökünk lelkes buzdításának, jövőbe vetett rendíthetetlen hitének és bizalmának, előrelátó, céltudatos munkásságának lett az eredménye, hogy a Széchenyi-kör csakhamar megalakult, alapszabályait elkészítette (Védnökünk dolgozta ki) és megkezdte áldásos működését. A Széchenyi-kör tehát ebben az évben ünnepet ül: alapításának, fennállásának negyvenéves fordulóját. A Kör vezetősége a negyvenéves évfordulót akként kívánja megünnepelni, hogy március 24-ikén, vasárnap d. e. igazgató-választmányi gyűlést tart, április 1-jén a színészeti szakválasztmány művészestélyt rendez; a Kör évi közgyűlést pedig június első felére halasztja az elnökség oly célból, hogy a negyvenéves évfordulón — a kedvezőbb közlekedési és időjárási viszonyok miatt — minél több vidéki egyesület képviseltethesse magát. A Széchenyi-kör vezetősége ugyanis úgy tervezi, hogy a Kör fennállásának negyvenéves évfordulóját június első felében ünnepi közgyűlés keretében ünnepli meg. Erre az ünnepre a Széchenyi-kör meghívja a fővárosi és vidéki irodalmi társaságokat, kulturregységeket. Az ünnepi közgyűlésen — a Kör tagjainak osztatlan öröme — megjelenését kilátásba helyezte a Kör nagynevű Védnöke, alapítója: dr. Berzeviczy Albert is. Az ünnepi közgyűlés programját és az ünnepség egyéb módozatát az igazgató-választmány, illetőleg a magyar-irodalmi szakválasztmány fogja megállapítani.

A Széchenyi-kör húsvéthétfői szórakoztató estélye iránt városszerte, a társadalom minden rétegében élénk és meleg az érdeklődés. S ez érthető is. Egyrészt azért, mert az estély összefüggésben van a Kör negyvenéves jubileumával, másrészt, mert a rendezőség nagy gondal készítette elő az estély programját. Az estély egyes pontjai a legkényesebb igényeket is ki fogják elégíteni: művészi értékűek, változatosak lesznek. Óriási hatása lesz a gyönyörűen megírt, poétikus prolognak, amelyben *Bezsilla* Lenke, *Flórián* Kató és *Vöröss* Jucika szerepelnek. *Bádn* Achillesné, a kiváló énekesnő egy operettrészletet és magyar dalokat énekel. Az estélynek egyik fénypontja lesz *Pfannl* Jenőné solo-tánca. A rendezőség nagy örömeire fellep az estélyen dr. *Gaál* Dezső operaénekes, aki a „Büvös vadász” áriáját és Schubert két dalát énekl. Nagy hatása lesz *Bárdos* Márta, *Szethlo* Magdus, *Huszovszky* Lajos és *Marosy* Imre által előadandó kis tréfás jelenetnek. *Gärtner* Jolán gyönyörű szavalata is nagyban emelni fogja az estély sikerét, valamint *Andor* Sándor művészi tilinkójátéka is. *Dvortsák* Győző kedves meglepetést tartogat a közönség számára humoros aktualitásával. Az estélyre jegyek 8, 7, 6, 4 korona árban már válthatók a Kör központi irodájában. Ebben az árban már benne van a belépődíj a táncmulatságra is. Felülfizetéseket hálás szívvel fogad és nyugtáz a Széchenyi-kör.

Igazgató-választmányi gyűlés. A Kör igazgató-választmánya márc. 24-ikén, vasárnap d. e. 11 órakor *Szinyei Merse* István ügyvezető-elnök elnöklété mellett gyűlést tart, melyen előkészítik a közgyűlést, a Kör fennállása negyvenéves évfordulójának megünneplését s elintézik a folyóügyeket.

Magyar-irodalmi szakválasztmányi gyűlés. A Kör magyar-irodalmi szakválasztmánya március 21-ikén gyűlést tartott *Gömöry* János elnöklété mellett. Az elnök örömmel jelentette, hogy a választmány által rendezett felolvasóestélyek fényesen sikerültek, magas színvonalúak voltak, a közönség érdeklődése fokozódott, úgy hogy az előadások nagy részét a nagyteremben kellett megtartanunk. Hasonló népszerűségnek és sikernek örvendtek a vitá-esték; ezeknek előkészítésében, rendezésében, a szereplők megválasztásában főérdeme van dr. *Máriássy* Bélának. A választmány hálás köszönetet mond jegyzőkönyvíleg is *Gömöry* János elnöknek tapintatos, előrelátó elnöki működéséért, dr. *Máriássy* Bélának és az összes felolvasóknak, szereplőknek; hálás köszönetet mond továbbá *Tahy* József alispánnak a vármegyei háza kistermének átengedéseért. A könyvtárbizottság tagjai lettek: *Gömöry* János, dr. *Wick* Béla, dr. *Deák* János, *Holénia* Béla, dr. *Wallentinyi* Samu. Ezután *Gömöry* János elnök a jövő idény felolvasásairól, ezek tárgyáról mondta el terveit. A kérdéshez hozzászóltak: dr. *Máriássy* Béla, *Perényi* Vilmos, dr. *Obetkó* Dezső, dr. *Wallentinyi* Samu. Dr. *Wick* Béla indítványára elhatározta a szakválasztmány, hogy egy hirdetőtábla beszerzését fogja ajánlani az igazgatóválasztmánynak, ahol az egyes előadások, felolvasások, estélyek programját közölné az elnökség és egyéb tudnivalókat.

HIREK.

Hősi halál. *Bujanovics* Albert huszár-főhadnagy, hadi-pilóta az olasz fronton légi harcban elesett. Az ifjú hős a háború kezdete óta, előbb mint huszár, később mint repülő lelkesültséggel küzdött a magas célért: hazája jóvoltáért. Halála gyászborította atyját, *Bujanovics* Gyulát, Sárosvármegye volt főispánját és általános tisztelt családját, de széles körökben is mély részvétet keltett.

Kitüntetések. A király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartása elismeréséül *Donovai* János, *Nyeste* Károly, *Makovinyi* Lajos és *Moór* Jenő tartalékos tűzmestereknek a 3. honvéd táborigyűlés-ezredben a bronz vitézségi érmet, *Mentel* Lajos, *Gabona* Mátyás, *Herskovics* Mór, *Kanyuk* János, *Demeter* Áron, *Petki* Ferenc, *Bojtos* László, *Nyul* Lajos, *Burzon* István, *Cserven* Sándor, *Domnics* József, *Böd* András altiszteknek pedig a vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján adományozta.

A 67-esek hazaérkezése. Mint értesülünk, háziezredünk Ungvárt lévő pótkerete március 25-ikén érkezik haza. Örömmel üdvözljük őket körünkben!

Vissza az orosz fogságból. *Zahler* József héthársi segédjegyző, tart. 9-es honvéd hadnagy, ki Przemysl elestével orosz fogságba került, onnan megszökött s e napokban hazaérkezett.

Házasság. *Rosenblum* Géza és *Tempelmann* Etta március hó 17-ikén házasságot kötöttek Budapesten.

Eljegyzések. *Benkó* Ede, a cs. és kir. 67. gyalogezred tart. főhadnagya márc. 16-ikán eljegyezte *Saager* Berta polgári-isk. tanárnőt, *Saager* Bertalan ny. városi főszámvevő és neje *Bajza* Verona leányát Ungváron.

Weinberger Sárkát, *Weinberger* Herman budapesti kereskedő leányát eljegyezte *Vogel* József.

Klein Lipót, a Beregsárdi Bank könyvelője Szerednyéről eljegyezte *Roth* Herminkát helyben. Minden külön értesítés helyett!

Könyv-, zenemű- és divatlapudon-ságok megtekinthetők a STEHR-féle könyvkereskedés kirakataiban.

nányi gyűlés. A Kör márc. 24-ikén, vasárnap Merse István ügyvezető-gyűlést tart, melyen est, a Kör fennállásaának megünneplését s

szakválasztmányi irodalmi szakválaszt-gyűlést tartott Gömör. Az elnök örömmel ztmány által rendezett sen sikerültek, magas ság érdeklődése foko- adások nagy részét a negtartanunk. Hasonló nek örvendtek a vita- tésében, rendezésében, ásában főérdeme van A választmány hálás könyvileg is Gömör os, előrelátó elnöki gy Bélának és az összes nek; hálás köszönetet sef alispánnak a vár- tengedéséért. A könyv- : Gömör János, dr. János, Holénia Béla, Ezután Gömör János lvasásairól, ezek tár- . A kérdéshez hozzá- éla, Perényi Vilmos, Vallentinyi Samu. Dr. elhatározta a szak- rdetőtábla beszerzését választmányának, ahol elolvasások, estélyek z elnökség és egyéb

EK.

ovics Albert huszár- z olasz fronton légi os a háború kezdete később mint repülő magas célért: hazája borította atyját, Buja- negye volt főispánját dját, de széles körök- tett.

az ellenséggel szem- tartása elismeréséül oly, Makovinyi Lajos s tüzemesteknek a redben a bronz vitéz- s, Gabona Mátyás, ános, Demeter Áron, Nyul Lajos, Burzon Dominics József, Bőd a vas érdemkeresztet adományozta.

ezése. Mint értesü- várt lévő pótkerete aza. Örömmel üdvö-

ságból. Zahler Jó- art. 9-es honvéd had- orosz fogságba került, bokban hazaérkezett.

Géza és **Tempelmann** házasságot kötöttek

Ede, a cs. és kir. nagy márc. 16-ikán olgári-isk. tanárnót, főszámvevő és neje váron.

Feinberger Herman át eljegyezte Vogel

di Bank könyvelője th Herminkát hely- és helyett!

s divatlapujdon- a STEHR-féle taitában.

Halálozások. Feketekúti dr. *Mankovich* Rezsőné szül. kálnói és ádámföldi *Bornemisza* Gabriella, Bártfa város főorvosának neje, márc. 16-ikán hunyt el életének 41-ik évében Bártfán.

Kassai *Raisz* Viktor nyug. részvénytársasági igazgató március 17-ikén, munkás életének 75. évében Budapesten elhunyt. A boldogult sok éven keresztül volt városunkban a Nagysárosi Múmalom r.-t. főtisztviselője, aki a vállalat felvirágzása körül, Bielek Lászlóval karöltve, serényen működött s e téren nagy érdemeket szerzett.

Özv. *Mussoni* Antalné szül. *Strompf* Zsófia, Mussoni Antalnak, a Sárosvármegyei Takarékpénztár vezérigazgatójának édesanyja, március 18-ikán, áldásos életének 73-ik évében, hosszas, kínos szenvedés után Eperjesen meghalt. Tetejét, általános részvét mellett, március 20-ikán helyezték örök nyugalomra az ev. sírkertben.

Sztankahermányi *Sztankay* Lászlóné szül. Sztankay Mária, Eperjes társadalmának előkelő tagja, hosszas szenvedés után jobblétre szenderült. A család a következő szomorú-jelentést adta ki: „Sztankay László a maga és fiai: Oszkár és Géza, valamint az összes rokonok nevében is megtört szívvel és fájdalomtól lesújtva tudatja, hogy a legjobb, legodaadóbb hitves, legönfeláldozóbb anyja és szerető rokon: sztankahermányi Sztankay Lászlóné szül. Sztankay Mária Irma úrasszony, ki földi életét, nemes szívének lángoló s önfeláldozó szeretetét férjének és fiainak szentelte, példás és áldásdús életének 71-ik, boldog házasságának 49-ik évében, hosszú, súlyos szenvedés és a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után f.é. március 19-ikén d. e. 10 óraker Eperjesen, áldott lelkét Teremtőjének visszaadta. A megboldogult drága halott földi maradványa f. hó 21-ikén d. u. 3 óraker fog Eperjesen a szent-ferencrendiek templomában beszenteltetni, honnan a helybeli sírkertben a r. kath. egyház szertartása szerint az állandó családi temetkező-sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni. Az engesztelő szentmise-áldozatok az elhunyt lelkiüdvéért f. hó 22-ikén d. e. 9 óraker az eperjesi főtemplomban és Pósfalván lesznek az egek Urának bemutatva. Eperjes, 1918. március 19. Magasztos lelke legyen védőangyala életünknek!” Temetése Eperjes közönségének általános részvéte mellett ment végbe.

A húsupari munkák vasárnapi szüneteltetése tárgyában Eperjes város rendőrkapitánya közli a közönséggel, hogy az ország egész területén a *mészáros-, hentes- és kolbász-készítő-iparban* alkalmazott munkásokat vasárnapokon az elárúsítás s házhozszállítás körül foglalkoztatni és az ezzel foglalkozó telepeket s üzlethelyiségeket vasárnapokon tilos nyitva tartani még abban az esetben is, ha a munkaadók a szóbanforgó munkákat akár állandóan segédszemélyzet igénybevétele nélkül maguk, illetve családtagjaik segítségével végeznék. Ugyancsak tilos vasárnapokon bármiféle marha-, disznó-, juh-, kecske-, lóhúsnak, továbbá vadnak, halnak és baromfinak élő, friss és leölt vagy konzervált (pácolt, füstölt, sózott) állapotban való elárúsítása és házhozszállítása.

Fehér-kabaré az Emke kávéházban. Márc. 30-ikán és a következő napokon este fehér-kabaré lesz az Emke-kávéházban, melyen fellépnek Nádasy Károly kacagató kupléival, Dernai Erna Gábor Andor sláger-dalaival, Sarkadi Béla ismert conferencier, Olina Elza modern táncosnő, Takács Valéria zongoraművész és Kőkény Sári kabaréművész.

Papirgyári szövetség. A keresk. miniszter elrendelte a cellulose- és papirgyári szövetség megalakítását. A rendelet a BUDAPESTI KÖZLÖNY 1918. március 14-iki 62. számában jelent meg. A szövetség alakuló-ülését márc. 26-ikán d. e. 10 óraker tartja meg a keresk. miniszter hivatalos helyiségében és az érdekeltség megjelenését kívánatosnak tartja.

Segélykölcsönök állami támogatás mellett. A pénzügyminiszter megbízásából felhívás érkezett az Altruista Banktól, hogy a sárosvármegyei eladósodott középirtokosok által igényelt segélykölcsönök összeírassanak. A vármegyei főügyészi hivatal, mint az előkészítő munkálatok erre hivatott szerve, gyűjti össze az adatokat s ezúton is felkéri mindazon középirtokosokat, kiknek súlyos kama- tozásra kölcsöneik vannak, hogy kérelmeiket a várm. tisztí főügyésznél mielőbb bejelentsek.

■ **A nagyhétre friss dunai élő pontyok I. hó 26-ikától 30-ikáig naponta érkeznek Kun Sándor írszer-, csemege- és halkereskedésébe. Előjegyzések már most eszközölhetők. Telefon-szám 137.** ■

A „Vasárnapi Ujság“ márc. 17-iki száma szövegben és képből egyaránt változatos tartalommal jelent meg. Szemere György új eredeti regénye mellett Arnold Bennett fordított regényének folytatását közli e szám, melyben Laczkó Gézától novellát, Vargha Gyulától költeményt, Szigmától tárcát találunk, majd nekrológot és arcképet a héten elhunyt kiváló magyar publicistáról, Halász Imréről s képeket és ismertetést Deák-Ébner Lajos most megnyitott nagy-sikerű kiállításáról az Ernst-múzeumban. A képek között a háborús és napi aktualitás illusztrációit nagy bőségben találhatja e számban is az olvasó és a rendes heti rovatokat. A VASÁRNAPI UJSÁG előfizetési ára negyedévre 10 kor. Megrendelhető a VASÁRNAPI UJSÁG kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a KÉPES NÉPLAP, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 40 fill.

Az ipartestület jubileuma. Márc. 18-án este 7 óraker előljárási díszgyűlésben ünnepelte meg az Eperjesi Ipartestület végleges megalakulásának 25-ik évfordulóját. A jelenlegi előljárási tagokon kívül résztvettek a gyűlésen az 1893. évben volt előljárási tagok közül az életben lévők csaknem kivétel nélkül. *Próner* Károly testületi elnök a megjelenteket üdvözölve, a gyűlés megnyitása után magas szárnyalású beszédet tartott, melyben a megalakulás nehézségeiről emlékezett meg s köszönetet mond a megalapító első előljárási tagoknak fáradozásaikért. Különösen kiemelte a megalakulás körüli érdemeit a már elhunyt Hannel Zsigmond volt első elnöknek és Gretzmacher Gyula jelenleg kolozsvári lakosnak. Utóbbi a gyűlés sürgönyileg üdvözölte. A 25 év alatt a legtöbb érdemeket szerezte Magyar József h. polgármester, iparhatósági biztos, aki fáradságot nem kímélve, ahol csak jónak látta, támogatta az ipartestület és egyesek ügyét. Ezek után Pusztahelyi Lajos titkár emelkedett szólásra, aki az összetartásra buzdító, nagy tetszéssel fogadott beszédét azzal fejezte be, hogy ha valamikor, úgy most leginkább szükség az összetartás és az erők egyesítése, mert enélkül még nyersanyagot sem lehet beszerezni; míg ha az iparosok úgy társadalmi, mint politikai téren egymást vállvetve segítik és együtt tartanak, súlyt és tekintélyt szerezhetnek maguknak és ezen intézménynek. A gyűlés végén társas-összejövetelt rendeztek, melyen a szellemes pohárköszöntők egymást érték.

Hármas tűzerek estélye. Márc. 16-ikán élvezetes estét szereztek a közönségnek a honvéd-tűzerek egy ügyes kabaré rendezésével, mely úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült. A jótékony célú mulatságot az ezred fennállásának negyedik évfordulójára rendezték, mely egyúttal búcsúestély is volt parancsnokuk, a szeretett Pfannl Jenő százados tiszteletére. A conferencier nehéz, hálátlan szerepét dr. Landlehr Jenő százados a legnagyobb ügyességgel s szellemesen oldotta meg. A hosszú műsort bohózzal kezdték meg, melyet Marossy Imre hadapródjelölt és Steiner Jenő zászlós

pompásan adtak elő. Zerkovitz két bájos dalát Sztankóczy István zászlós szép, kellemes hangjával énekelte, valódi élvezetet szerezve. A hálás közönség felzúgó tapsaira a sorozatot még a „Gyöngyvirág“ című dallal pótolta. A műsor harmadik pontja Mariska és Juliska jelenete volt. Pfannl Jenőné és Gerlóczy Denise kedvesen, ügyesen játszották a falusi s a már kitanult városi cseléd szerepeit. Gyönyörűen zongorázott Gyertyánffy Aladár főhadnagy. Művésziesen adta elő Liszt XIV. Rhapsodiáját és Moszkowskytól a „Dances espagnoles“-t. Kár, hogy az akusztika rossz a „paradicsom“-ban, ez sokat rontott a hatáson. Most következett négy igazán sikerült, pompás előkép. „A négy ász.“ A tél képében Gallon Gyula tűzér-önkéntest láttuk; szomorú kép volt, eszünkbe juttatta szegény katonáinkat, akik már, sajnos, a negyedik telet töltötték künn a harctéren. A többi három ász személyesítője Lukovich Emmy, Kirchmayer Edit és báró Ghillány Lászlóné volt. Egyik szebb, kedvesebb, bájosabb a másikkal, igazán gyönyörű volt őket nézni. Rendkívül ügyesen és szépen táncoltak Festl Sárika és Burget Lajos főhadnagy. Ismét három igen szép hölgyet csodálhattunk a „Béke“ előképében. Beretvásné Semsey Karola Ukrániát, Imre Gézané Nagyoroszországot és Müller Bianca Romániát képviselték. Áhítattal néztük őket, bár már az általános békét ünnepelhetnők! Ezután Sajó János százados saját szerzeményű műveit adta elő ügyesen. „A kis tengerészkadét szerelme“ komoly költemény, a „A foghúzás“ és „A gyufa“ kis tréfás dolgok nagy tetszést arattak. Majd ismét Pfannl Jenőné, mint bájos hollandi nő lépett a színpadra, ki rendkívül bájosan lejtette fapapucsban a hollandi nemzeti táncot. Ezután egy kis vígjáték következett. „A kék kalap“-ot adták elő dr. Kelemen Béla és bájos felesége, kik fényesen megállták helyüket a színpadon, a masamód-lányt Gerlóczy Denise nagyon kedvesen alakította. A következő számban Baumel György önkéntes gyönyörű hegedű-játékával valóban magával ragadta lelkünket egy magasabb, ideálisabb világba. D'Ambrosio „Kis hegedűjáték“-át, Vecsey „Szomorú kerिंगő“-jét és Wieniawsky „Krakowiak“-ját kifogástalanul adta elő. Utolsó pontul még egy rövid vígjelenetet adtak elő. Baán Emmy pompás játéka derűtséget keltett, melyet dr. Kriskó Miklós és Moga József sikerült játéka fokozott. Az éneket, táncot, hegedűjátékot Zalanffy Aladár hadn., orgonaművész diszkrétül, nagyon szépen kísérte zongorán. A kassai 9. honvédezred zenekarának kísérete és játéka minden dicséretet felülmúlt. A kabaré a jótékony célnak is szépen jövedelmezett, a közönség pedig egy kellemes est emlékével távozott.

Felülfizettek: 399 kor.: François L. pezsgőgyáros; 100 kor.-val: Festl Lehelné, Koós Béláné, Tahy Józsefné, Pfannl Jenőné, Miller Ede alezr.; 60 kor.: Magyar Józsefné; 50 kor.-val: dr. Kelemen Béla, Széchenyi-kör, 66-os százados, Bartha Kálmán, Bartha K.-né, dr. Balogh Ákos hadnagy; 40 kor.: Demokrata-asztaltársaság; 30 kor.-val: dr. Holénia Gyula, Guttman M.; 20 kor.-val: Kalmár Ödön őrn., Nemessányi Aladár százados, dr. Lendvay V. ezredorvos, Kohut J. főhadn., dr. Garai Á. hadn., Izsák Jenő hadn., dr. Böhm Aladár, Stern Ignác, Kovács Sándor, Villanyvilágít. r.-t.; 10 kor.-val: Zaborovszky Béla praelatus, Szabó Elemér tanfelügyelő, dr. Wallentinyi Dezső, Rosenfeld Jenő tüzemester, Raab János, Schreiber Ignác, Ardó Gyula, Kun Sándor, Szinai J., Kissóczy Mátyás, Sitányi Béláné, Adamicza Gy. hadn., Steiner Jenő zászlós, Szent-Ivány József zászlós, Gömör János igazg.; 5 kor.-val: Huszovszky Lajos, Szabó K. főhadn., Lehoczky Eged, Ritter János, Papp Gyula tüzemester, Hertzka Simon, Theisz Ármán, Wohl Izidor, Fiffik Á., Varga J. tűzér; 4 kor.: Herbst Gyula; 2 kor.: N. N.; összesen 1765 korona. A felülfizetések hozzászámításával az est tiszta jövedelme 4200 korona volt, mely a „Loidin“ özvegy- és árvalap tőkéjét gyarapítja.

A bűnvádi perrendtartás új zsebkönyve. Büntetőjogrendszerünk az utolsó években gyökeresen átalakult. Az 1908., 1913. és 1914-ben, valamint a háború alatt hozott új anyagi és eljárási jogi törvények eddigi jogszabályaink nemcsak részleges rendelkezéseit, hanem számos alapelvét is megváltoztatták. A gyakorlati élet égető szükségét látta egy oly gyűjteménynek, amely összes anyagi és eljárási jogi törvényeink összeállítását mellett az új jogszabályokat szervesen beilleszti a jogrendszer egészébe és megvilágítja a régi és az új jogszabályok egymáshoz való viszonyát. Ily gyűjtemény az Angyal Pál budapesti egyetemi professzor szerkesztésében megjelenő BÜNTETŐJOGI SZEMLE törvénytárában Bernolák Nándor egyet. professzor, volt ítélet. bíró „Büntetőjogszabályaink gyűjteménye” című munkája, amelynek első, anyagi-jogi természetű kötete 1915. óta közkézen forog. Most jelent meg Csáthy Ferenc debreczeni egyet. könyvkereskedésében a mű második kötete, amely a szervezeti, hatásköri és eljárási jogszabályokat tartalmazza. Különösen figyelemreméltó a gyűjteménynek a fiatalkorúak bíróságáról (1913:VII.), az esküdtbírói eljárásra vonatkozó rendelkezések módosításáról (1914:XIII.) szóló törvényeket, továbbá a sajtótörvény eljárás jogi rendelkezéseit, valamint a gyorsított bűnvádi eljárást tárgyaló rész. A 48 ívre terjedő szép kiállítású zsebkönyv ára 12 korona.

Mozgósínházak műsora.

OLYMPIA:

Csütörtökön: *A táncosnő gyöngyei*, Alwin Neuss felléptével.

Vasárnap: *A sors nyíla* Psylanderrel és *Alarcosbál* Goth Annieval.

Hétfőn: Jókai Mór halhatatlan műve: *A szerelem bolondjai*, I. rész.

URÁNIA:

Kedden: *A szent család*, dráma és *Rang és mód*, vígjáték.

Szerdán: *Ahasvér*, tragédia 3 felv.

Pénteken: *A föld rabja*, dráma 5 felv.

Szombaton: *A boldogság kapuja*, Nordisk-film.

Vasárnap: *Az örvény*, dráma 4 felv. *Az üzletárs,* vígj. *Olasz glécserek*, term.

Hétfőn: *Bergengóciá*, filmköltemény 4 részben.

Kedden Erna Morenával: *Sybill*, dráma 3 felv.

Az előadások kezdődnek hétköznapon 5, 7 és 9 órakor, ünnepén és vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében.

Felelős szerkesztő: dr. Rosenberg Teofil

Kiadótulajdonos: dr. Koós István.

Fogadják hálás köszönetünk kifejezését mindazok, akik felejtethetetlen jó anyám elvesztésével nagy gyászunkban vigasztaló részvételükkel felkerestek s drága halottunkat örök nyugvóhelyére elkisérték.

MUSSONI ANTAL
és családja.

P. IV. 1470/4-1917. sz.

Hirdetmény.

Poprádökrös község részére a létesítendő állami elemi iskola céljára a poprádökrösi 1., 3., 110., 128. számú tjkvekben foglalt 1., 2., 3., 4., 5., 6. hr. számú ingatlanokból kisajátítandó területekre nézve a kártalanítási eljárás elrendeltetvén, az eperjesi kir. törvényszék annak megkezdésére tárgyalási határnapul 1918. évi **április 20-ik napjának** d. e. 9 óráját a helyszínére, Poprádökrös község házához kitézte, az ismeretlen helyen tartózkodó Kolczun Mária, Pasztiécsák Anna, Csupinka Ilona, Csupinka Mihály, Bernát Lőrinc és neje szül. Vrabely Helen részére gondnokul Gmitró Illést kinevezte. Az összes érdekeltek felhívatnak, hogy a kitűzött tárgyaláson annál is inkább jelenjenek meg, mert a tárgyalásról való elmaradásuk miatt igazolásnak helye nincsen s elmaradásuk a kártalanítás felett hozandó érdemleges határozatot nem gátolja.

Eperjesen, 1918. február hó 28-ikán.

Fekete Imre s. k.,
t.-elnök.

Suhayda Vilmos s. k.,
kir. törvényszéki bíró.

Kályhák és sparhertek

átrakását, javítását, tisztítását s újonnan felállítását helyben és vidéken, jutányos áron eszközli

DROBNYÁK NÁNDOR kályhás-mester
EPERJES, Stefánia-utca II. szám.

Intelligens nő irodai állást keres.

Megkeresést — igények és fizetési feltételek megjelölése mellett — „szorgalmas” jellegére e lap kiadóhivatalához kér.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára 3, 5 és 9 kor. Hozzávaló Boróka-szappan 5 kor. Készíti Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös. — Eperjesen kapható **Kovaliczky Pál** és **Pálesch Árpád** gyógyszerésztárában.

Magánvizsgálatokra

a középiskola minden osztályából, érettségire, javító- és önkéntesi vizsgára gyorsan, felelősséggel készítő elő tanulókat és felnőtteket a

ZSOLDOS-TANINTÉZET

Budapest, VII., Dohány-u. 84. Telefon 32-40.
:: Díjazás csakis eredményes vizsga után. ::

WIENER MODE

mit der Unterhaltungsbeilage „IM BOUDOIR“. Jährlich 24 reich illustrierte Hefte mit 48 farbigen Modebildern, mehr als 2800 Abbildungen, 24 Unterhaltungsbeilagen und 24 Schnittmusterbogen

Vierteljährlich: K 3.50 = Mk. 3.—
Einzelne Hefte 60 h = 52 Pfennig.

GRATISBEILAGEN:

„Wiener Kinder-Mode“

„Für die Kinderstube“

„Für ältere und stärkere Damen“

„Für Haus und Küche“

„Schnittmusterbogen“

Schnitte nach Maß. Die Abonnentinnen erhalten Schnitte nach Maß für ihren eigenen Bedarf und den ihrer Familienangehörigen in beliebiger Anzahl gegen Ersatz der Spesen von 30 h = 30 Pfennige unter Garantie für tadelloser Passen. — Die Anfertigung jedes Toilettestückes wird dadurch jeder Dame leicht gemacht

Bestellungen bei allen Buchhandlungen und Zeitungsgeschäften sowie beim Verlag der „Wiener Mode“, Wien VI/2, Gumpendorferstraße 87. — Bei den Postanstalten zum amtlichen Tarif

Die „Wiener Mode“ ist sowohl in der österreichischen als auch in der deutschen Postzeitungsliste eingetragen

Töbrendbéli

BUTOR

eladó.

Bővebbet Kassai-út 33-ik szám alatt.

Ugyanott eladó egy masszív — kerti lugasnak vagy kútnak

alkalmas **bádog háztető.**

Elsőrendű állapotban levő, keveset használt ■ 5 lóerejű

MOTORKERÉKPÁR

oldalkosárral ■■ eladó.

... Cím a kiadóhivatalban. ...

Legmodernebb • 4 szoba

BUTOR

□□ eladó □□

Eperjesen, Szilvay János-utca 7. sz. házában.

Eladó ház.

Kisszebenben a Főutca 88. szám alatti lakóház mellékhelyiségeivel és kertjével együtt örökáron eladó. □□

Vételi ajánlatok az ár megjelölésével Kovács István várm. másodfőjegyző címére Beregszászra intézendők. ...

Csak a szakszerű

baromfitenyésztés

mint fő- vagy mellékfoglalkozás legjobban bevált

keltető-gépeinkkel

láthat el minden háztartást

hússal és tojással.

Fogyasztásra kész baromfi 7-8 hét alatt.

Csontörő-gépeket,

mindenféle baromfi- és apróállattenyésztési berendezést legolcsóbban vásárol a

Nickerl és Társa r.-t.-nál

kizárólagos vállalat szakszerű baromfi- és apróállattenyésztő-telepek berendezésére

□□ Budapest 46. sz., □□

V., Vilmos császár-út 52.

Kérje azonnal a 46. számú árjegyzéket!

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a dr. Flesch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM-BARNA ZSÍR“.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétes, dr. Flesch-félét kérjünk. Próbátégely 1:60 K, nagy tégely 3 K, családi tégely 9 K. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. Flesch É. „Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skaboform“ védjegyre ügyeljünk!